

Nastavni plan (NP): Tabela prikaz

Predloženi nastavni plan i program za izbornu područje informacione tehnologije (član 58.) se zasniva na ishodima učenja te imajući u vidu nastavne planove i programe za gimnazije u Kantonu Sarajevo.

R. br.	PODRUČJE/ NAZIV NASTAVNOG PREDMETA	RAZRED I BROJ NASTAVNIH SATI SEDMIČNO				UKUPNO
		I	II	III	IV	
	A - JEZIČKO PODRUČJE					
1.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost	4	4	3	3	14
2.	Prvi strani jezik	3	3	3	3	12
3.	Drugi strani jezik	2	2	2	2	8
4.	Latinski jezik			2	1	3
	B - DRUŠTVENO PODRUČJE					
5.	Historija/Povijest	2	2			4
6.	Geografija/Zemljopis	2	2			4
7.	Sociologija			2		2
8.	Psihologija			2		2
9.	Filozofija s logikom				3	3
10.	Građansko obrazovanje /Demokratija i ljudska prava			2		2
	C - PRIRODNO PODRUČJE					
11.	Matematika	4	4	3	3	14
12.	Fizika	2	2			4
13.	Hemija/Kemija	2	2			4
14.	Biologija	2	2			4
15.	Informatika	2	2			4
	D - KULTURNO - ZDRAVSTVENO PODRUČJE					

16.	Muzička/Glazbena kultura		2			2
17.	Likovna kultura	2				2
18.	Sport/Sport	2	2	2	2	8
E - IZBORNI NASTAVNI PREDMET						
19.	Vjeronauka/Vjeronauk	1	1	1	1	4
	Kultura religija	1	1	1	1	4
STRUČNI PREDMETI						
	Programiranje	2	2	2	2	8
	Baze podataka			2		2
	Matematske osnove računarskih nauka			2		2
	Napredna primjenjena informatika			2		2
	Web programiranje				2	2
	Softver inženjering				3	3
	Razvoj mobilnih aplikacija				2	2
	UKUPNO	32	32	30	28	122

Škola: **GIMNAZIJA**

Izorno područje/zanimanje: **INFORMACIONE TEHNOLOGIJE**

Nastavni predmet: **INFORMATIKA 1**

Razred: **I (prvi)**

Broj sati sedmično: **2**

Broj sati za školsku godinu: **70**

CILJ I ZADACI:

Cilj izučavanja nastavnog predmeta Informatika u gimnaziji je podizanje opće informatičke pismenosti i kulture na viši nivo, savladavanje osnovnih vještina programiranja kroz koncept kreativnog programiranja, zatim osposobljavanje učenika za samostalno korišćenje operativnih sistema, računarskih mreža, interneta, osposobljavanje za samostalnu tekstualnu, numeričku i grafičku obradu podataka i izradu prezentacija.

Zadaci

Omogućiti učeniku da:

- ovlada osnovnim vještinama programiranja
- ovlada korištenjem različitih operativnih sistema (npr. Windows, Linux, ...)
- koristi namjenske programe u rješavanju problema (praktična izrada)
  - ovlada korištenjem programa za obradu teksta
  - ovlada korištenjem programa za numeričku obradu podataka, te prikaz grafikona
- ovlada korištenjem programa za izradu kvalitetne multimedijalne prezentacije
  - razumije pojmove mreža, topologija mreže, protokol
  - objašnjava funkcioniranje mreža računara
  - koristi lokalne mreže
  - razumije pojam internet i poznaje pravila korištenja interneta
  - primjenjuje znanja o globalnoj mreži i koristi različite usluge interneta

NASTAVNI PROGRAM

Nastavne oblasti/ Nastavne cjeline	Sati	Nastavni sadržaj/ Nastavne jedinice	Po završetku nastavne cjeline učenik će imati sljedeća znanja, vještine i kompetencije:
Pojam kreativnog računarstva i računarsko programiranje korištenjem vizuelnog programskog jezika Scratch	33	<ul style="list-style-type: none"> • Koncept kreativnog programiranja • Scratch interface, Scratch studio, uvođenje pojma "Kritičke grupe" • Algoritam, važnost definisanja redoslijeda instrukcija • Studio, Istraživanje grešaka i rješavanje • Pojam skripti • Animacija • Petlje • Pojam priča (Stories) – karakteri , konverzacija, scene • Igrice, analiza elemenata igrice • Kreiranje projekta • Interakcije • Napredni koncepti • Samostalni projekat, faze u realizaciji projekta 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznaje računarski koncept podataka. ✓ Zna koristiti instrukcije Scratch-a. ✓ Zna koristiti Scratch okruženje za kreiranje priča i igrica. ✓ Samostalno identificira greške u programu i otklanja ih. ✓ Poznaje korake u planiranju realizaciji projekta. ✓ Planira aktivnosti, zadatke i resurse potrebne za realizaciju projekta. ✓ Formira manje kritičke grupe za dobijanje povratnih informacija o projektu. ✓ Raspravlja i razmatra povratne informacije. ✓ Izvodi zaključke o realiziranom projektu na osnovu povratnih informacija. ✓ Dijeli iskustva s drugima. ✓ Pomaže drugim učenicima u učenju Scratch-a i računarske kreativnosti.
Operativni sistemi	6	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam operativnih sistema kao i uloge operativnih sistema • Organizacija podataka na računaru • Rad s podacima i uređajima, razne radnje s objektima • Upoznavanje s karakteristikama raznih operativnih sistema (npr. Windows, Linux, Android) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zna da koristi različite OS te može da bira onaj koji odgovara njegovim potrebama. ✓ Analizira različite OS. ✓ Prosuđuje, procjenjuje i kritički uspoređuje različite OS. ✓ Razlikuje operativne sisteme, identificira ih, bira, prilagođava ih svojim potrebama. ✓ Raspravlja, dijeli znanja i iskustva te pomaže drugima u izboru OS.
Programi za numeričku obradu podataka	5	<ul style="list-style-type: none"> • Numerički podaci i formule, razne mogućnosti rada s podacima • Grafikoni • Osnovne funkcije i napredne funkcije • Upotreba numeričke obrade 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zna da koristi program za obradu numeričkih podataka. ✓ Rješava pomoću formula i funkcija zadatke iz drugih nastavnih predmeta ili zadatke vezane za svakodnevne životne potrebe.

		podataka u rješavanju zadataka iz drugih nastavnih predmeta i/ili školske statistike	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odabira funkcije za rješavanje zadanog problema i obavlja različite operacije nad numeričkim podacima. ✓ Sarađuje odnosno pomaže u rješavanju problema vezanih za numeričke podatke.
Računarske mreže	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam topologije mreže, način na koji funkcioniše mreža računara • Uspostavljanje lokalne mreže (adresiranje / DHCP) s pristupom drugim mrežama odnosno internetu • Pristup drugim mrežama / internetu (default gateway, DNS) • Dijagnostika i otklanjanje najčešćih grešaka i smetnji u radu lokalne računarske mreže i pristupa internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povezuje elemente računarskih mreža i klasificira ih prema karakteristikama. ✓ Uspoređuje i procjenjuje elemente umrežavanja. ✓ Objasnjava različite mrežne protokole i njihov odnos sa hardverom i softverom. ✓ Analizira značaj mrežnog protokola u računarskoj mreži. ✓ Demonstrira povezivanje elemenata mreže. ✓ Sudjeluje u analiziranju efikasnosti računarske mreže.
Internet	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam interneta • Napredno pretraživanje internet sadržaja • Principi rada www (HTTP i DNS protokoli). • Princip rada i uspostavljanje računa e-pošte (SMTP i IMAP) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bira, kombinuje i upotrebljava Internet servise (usluge). ✓ Kritički razmatra internetske servise različite namjene. Koristi internetske alate za komunikaciju. ✓ Odabira postavke preglednika i naprednog pretraživanja.
Alati za rad sa multimedijalnim formatima	8	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavljanje zvuka (od analognog do digitalnog) • Interval uzimanja uzoraka • Predstavljanje slike i digitalizacija • Prikaz grafičkih podataka i pokretne slike • Rad u programu za obradu slike 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upotrebljava softver za crtanje i obradu slika, zvuka i audio-vizuelnih zapisa. ✓ Razlikuje rasterski i vektorski sadržaj. ✓ Primjenjuje sažimanje datoteka. ✓ Kreira kratki film s kritičkim osvrtom na određenu temu.
Prezentacijske vještine i alati za izradu multimedijalne prezentacije	8	<ul style="list-style-type: none"> • Pravila za izradu kvalitetne prezentacije. • Upoznavanje različitih modernih alata za izradu kvalitetne multimedijalne prezentacije • Kako prepoznati relevantan izvor informacija na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Izrađuje prezentacije povezujući tekst, sliku, zvuk, hipertekst, video, animacije i sl. ✓ Predočava rezultate svog rada iz softvera za obradu teksta, tabelarni proračun i prezentacije.

NAČINI OSTVARIVANJA PROGRAMA

Na početku školske godine upoznati učenike sa ciljevima i ishodima nastave, odnosno učenja, planom rada i načinima ocjenjivanja.

Oblici nastave: Nastava se realizuje kroz laboratorijske vježbe/praktični rad na računaru primjenom kombiniranih oblika rada.

Mjesto realizacije nastave: Nastava na predmetu Informatika se realiziraje u kabinetima informatike.

Podjela odjeljenja u grupe: Prilikom realizacije nastavnog procesa na predmetu Informatika odjeljenje se dijeli na dvije grupe u skladu sa važećim Pedagoškim standardima i normativima za srednje obrazovanje.

MEĐUPREDMETNA KORELACIJA

Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost – komunikacione vještine, obrada teksta

Engleski jezik – komunikacione vještine, obrada teksta, korištenje literature i interneta

Matematika – numerička obrada podataka

Fizika – kreativno računarstvo

Ostale prirodne nauke – kreativno računarstvo

Likovna kultura i medijska kultura – grafička obrada podataka

Psihologija – kreativno računarstvo, grafička obrada podataka, prezentacijske vještine

Sociologija – kreativno računarstvo, grafička obrada podataka, prezentacijske vještine

Svi ostali predmeti – napredno pretraživanje interneta, prezentacijske vještine, grafička obrada podataka

PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE

Nastavnik treba evaluirati učenička postignuća na različite načine. Pri tome treba da koristi pozitivna pedagoška iskustva i dostignuća u nastavi. Evaluacija treba biti kontinuirana, javna i podsticajna.

Preporuke:

- ocjenjivanje teoretskih znanja treba obavljati usmeno i/ili primjenom testova koje nastavnik sam kreira na osnovu svojih planova, literature i sličnih testova pronađenih na internetu;
- ocjenjivanje praktičnih znanja treba biti na osnovu pripremljenih zadataka za rješavanje problema na računaru u toku ili izvan nastave, koje će učenik prezentirati pred ostalim učenicima;
- ocjenjivanje se može primijeniti i na aktivnost iz domena informatike koje su provedene za druge predmete, projekte ili za potrebe stručnih službi škole itd. (izrada prezentacije, videa, aplikacije i sl.) pri čemu učenik ne treba da zanemaruje ostale obaveze u nastavi informatike;
- ocjena treba da uključuje i teoretsko i praktično znanje učenika kao i njegov interes, trud i pomoć drugim učenicima u savladavanju gradiva;

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu informatike u gimnaziji izbornu područje informacionih tehnologija mogu izvoditi lica sa zvanjem profesora sa najmanje završenim VII (sedmim) stepenom stručne spreme (VSS) ili najmanje završenim drugim ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa, s prethodno završenim prvim ciklusom odgovarajućeg fakulteta, sa stečenim zvanjima iz sljedećih oblasti :

Matematike i/ili matematika i informatika
Informatike i/ili računarstva
Softverskog inženjerstva
Kompjuterskih nauka,
Informacijskih tehnologija
Informatike i tehničkog odgoja

Lica sa navedenim zvanjima bez stečenog zvanja profesora obavezni su položiti pedagoško, psihološko, didaktičko, metodičku grupu predmeta na nastavničkom fakultetu.

PREPORUČENI IZVOR INFORMACIJA ZA UČENJE

Prvi dio je predmeta Informatika baziran je na Scratchu a zvanični materijali dostupni su na webu, <http://scratched.gse.harvard.edu/guide/files/CreativeComputing20141015.pdf>. Ovi materijali su vrlo iscrpni i detaljni. Potrebno je izvršiti lokalizaciju ovih materijala.

Škola: GIMNAZIJA

Izorno područje/zanimanje: INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Natavni predmet: PROGRAMIRANJE

Razred: I (prvi)

Broj sati sedmično: 2

Broj sati za školsku godinu: 70

CILJ I ZADACI:

Cilj: Usvojiti osnovna znanja i vještine o informatici i njenom razvoju radi stjecanja opće računarske pismenosti i kulture te razumijevanja civilizacijskog razvoja. Usvojiti i osposobiti učenike za samostalnu izradu jednostavnih programa u jednom od proceduralnih (objektno orijentisanih) programskih jezika.

Zadaci

Omogućiti učeniku da:

- definiše pojmove u programiranju
- nabraja i objašnjava faze programiranja
- objašnjava razvoj programskih jezika
- definiše pojm algoritm
- izrađuje algoritme
- rješavanja probleme dijagramom toka i pseudokodom
- definiše pojma i osnovne strukture programa
- nabraja i objašnjava osnovne tipove podataka
- objašnjava i primjenjuje naredbu unos i ispis podataka
- objašnjava i primjenjuje osnovne aritmetičke i logičke operacije
- objašnjava i primjenjuje naredbe pridruživanja
- definiše pojma grananja
- objašnjava razlike između jednostrukog i višestrukog grananja
- primjenjuje grananje u rješavanju programskih zadataka
- objašnjava i primjenjuje petlje
- objašnjava i primjenjuje višestruke petlje
- upotrebljav složene naredbe ponavljanja i primjenjuje ih u jednostvnim programskim zadacima
- primjenjuje grananje i složene naredbe ponavljanja na kompleksnim proceduralnim programskim zadacima
- definiše pojma niz
- primejnjuje nizove, (različitih tipova, cijelo brojne, realne i znakovne) u programskim zadacima
- primjena jednostavnih dvodimenzionalnih nizova
- prihvaća znanje o raznim složenim algoritmima
- primjenjuje grananje, složene naredbe ponavljanja i nizove na kompleksnim programskim zadacima

- upoznaje se sa objektno orijentisanim stilom programiranja
- upoznaje se sa osnovnim pojmovima objektno orijentisane paradigme (objekta, klasa, nasljeđivanje)
- stječe znanja o elementima objektno orijentisane analize i objektno orijentisanom projektovanju programa

NASTAVNI PROGRAM

Nastavne oblasti / Nastavne cjeline	Sati	Nastavni sadržaj / Nastavne jedinice	Po završetku nastavne cjeline učenik će imati sljedeća znanja, vještine i kompetencije:
Uvod u programiranje	7	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u predmet, literatura i pribor • Šta je to program? Šta znači znati programirati? • Princip rada računara (ponavljanje): način rada procesora, interna i eksterna memorija, mrežna komunikacija • Zašto učimo programirati? Zanimanje "programer" • Programski jezici • Pojam algoritma, pseudo-kod, dijagram toka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Razlikuje pojmove program i programiranje. ✓ Razumije princip rada procesora, mrežne komunikacije i interne i eksterne memorije. ✓ Razumije zašto učimo programiranje, šta znači biti programer i da postoje različiti programski jezici. ✓ Razumije pojam algoritma i biti u mogućnosti primijeniti pseudo-kod i dijagram toka. ✓ Demonstrirati korištenje pseudo-koda i dijagrama toka. ✓ Procjenjuje značaj i primjenu algoritama u rješavanju problema.
Programsko okruženje i jednostavan program	7	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa programskim okruženjem • Prvi program: struktura "Hello world" programa, unos i pokretanje, naredba za izlaz teksta na ekran, sekvencijalno izvršenje • Šta se dešava kada pokrenemo program? Pojmovi: kompajler, linker, interpreter, debugger • Šta se dešava kada imamo sintaksnu grešku u programu i kako je otkloniti? • Drugi program: deklaracija, ulaz i izlaz cjelobrojnih promjenljivih, matematička operacija i dodjela, česte greške 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upoznaje se sa načinom upravljanja okruženja i demonstrira kroz izradu programa „Hello world“ upotrebu programskog jezika. ✓ Razumije šta je to linker, interpreter, kompajler i dibagera. ✓ Uz pomoć dibagera biti će u mogućnosti da indentificira greške (ako postoje) u korištenom programskom jeziku visoke razine, a uz pomoć kompajlera napraviti će najjednostavnije programe, čiji će rad demonstrirati na računaru. ✓ Koristi jezike visoke razine, uključujući korištenje standardnih biblioteka kod programiranja.
Osnovni pojmovi programiranja, ulaz i izlaz	13	<ul style="list-style-type: none"> • Tipovi podataka, deklaracija promjenljivih • Pojam operatora i operanda, operator dodjele, najčešći 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zna razlikovati i primijeniti različite tipove podataka. ✓ Zna deklarirati promjenljive, koristiti konstante, komentare i

		<p>matematički operatori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstante, komentari, ulaz i izlaz numeričkih vrijednosti • Opšti princip rješavanja programskih zadataka na primjeru rješavanja matematičkih problema • Matematičke funkcije • Znakovni tipovi (char i string sa vrlo jednostavnim primjerima upotrebe) • Ostali operatori, prioritet operatora, tip rezultata operacije 	<p>koristiti ih u izradi najjednostavnih programa koji sadrže neke od matematičkih operacija ili funkcija.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zna da kreira najosnovnije programe koji će biti korišteni od krajnjeg korisnika a sadržat će obradu najjednostavnih matematičkih operacija ili funkcija.
Programske strukture grananja	11	<ul style="list-style-type: none"> • Tipovi grananja i implementacija u programskom jeziku • Operatori poređenja • Logički operatori, osnove matematičke logike • Višestruko grananje naredbom switch-case, naredba goto • Primjeri programskih zadataka sa grananjem, prevođenje realnih problema u programski kod 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Razumije i razlikuje različite tipove grananja, operatore poređenja, logičke operatore, višestruke naredbe grananja kao što su switch-case i goto naredba. ✓ Zna da rješava realne probleme demonstrirajući svoje vještine na računaru, kreiranjem programa u programskom jeziku visoke razine. ✓ Povezuje odgovarajuće vrste podataka sa njihovom namjenom u programu.
Programske strukture ponavljanja	15	<ul style="list-style-type: none"> • Ponavljanje naredbom for • Različita dužina koraka, opadajuće petlje, naredbe break i continue, česte greške pri radu sa petljama • Neki karakteristični algoritmi sa petljama (stepenovanje, provjera da li je broj prost, rastavljanje broja na cifre) • Rješavanje problema iz drugih naučnih oblasti programiranjem: računanje sume reda, određivanje nula funkcije metodom polovljenja intervala, kosi hitac... • Ponavljanje naredbama while i do-while • Višestruke (ugniježdene) petlje • Primjeri programskih zadataka sa višestrukim (ugniježdenim) petljama (iscrtavanje oblika na ekranu itd.), česte greške 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Razumije i razlikuje strukture (naredbe break i continue) ponavljanja kao i vrste (for, while i do-while) ponavljanja. ✓ Odabire algoritam koji podržava odgovarajuću strukturu podataka. ✓ Zna kako konstruisati na papiru naredbe break i continue, jednostruke i više struke petlje, a zatim odabira i primjenjuje na računaru neku od njih kako bih riješio realan problem (kroz primjenu jednostavnih algoritama u programskom jeziku visoke razine) kao što su stepenovanje, provjera da li je broj prost, rastavljanje broja na cifre, računanje sume reda, određivanje nula funkcije metodom polovljenja intervala, kosi hitac itd. ✓ Dizajnira, piše i otklanja greške (debuguje u programima). ✓ Predstavlja, diskutuju i upoređuje

			<p>svoje algoritme sa algoritmima drugih učenika iz razreda.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Procjenjuje značaj algoritama u rješavanju problema. ✓ Objašnjava kako program radi i kako se dokumentuje.
Polja (nizovi, arrays)	14	<ul style="list-style-type: none"> • Nizovi cijelih i realnih brojeva • Neki karakteristični algoritmi nad nizovima (maksimum/minimum, provjera da li članovi niza zadovoljavaju uslov, izbacivanje člana iz niza itd.) • Višedimenzionalna polja (matrice) • Primjeri zadataka sa matricama (determinanta, glavna/sporedna dijagonala...), primjeri problema iz realnog svijeta koji se rješavaju pomoću matrica • Niz znakova (string) kao vrsta niza, specifične operacije za rad sa stringovima (prolazak kroz string petljom, neke korisne metode string klase) • Primjeri programskih zadataka sa stringovima (razdvajanje rečenice na riječi, prebrojavanje slova, zamjena velikih i malih slova...) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Razumje šta su to nizovi, različite tipovi nizova (nizovi cijelih brojeva, realnih brojeva i znakova (string)) i njihovu strukturu (jednodimenzionalni i višedimenzionalni). ✓ Analizira strukture podataka u algoritamskom pristupu rješavanja problema. ✓ Demonstrira svoje znanje o nizovima na izradi složenijih algoritama kao što su maksimum/minimum, provjera da li članovi niza zadovoljavaju uslove, izbacivanje člana iz niza, determinanta, glavna/sporedna dijagonala, razdvajanje rečenice na riječi, prebrojavanje slova, zamjena velikih i malih slova, itd. ✓ Povezuje strukturu višedimenzionalnog nizova (matrica) s algoritmima. ✓ Odabire i upotrabljiva algoritme i algoritamske strukture za rješavanje problema. ✓ Pomaže drugima, predstavlja, diskutuje i upoređuje svoje složene algoritme sa algoritmima drugih učenika iz razreda. ✓ Procjenjuje prednosti i ograničenja algoritamskog pristupa u rješavanju problema. ✓ Pojašnjava principe OOP u rješavanju problema.
Strategija rješavanja problema	2	<ul style="list-style-type: none"> • Pretraživanje problemskog prostora (primjer problem Hanojskih tornjeva) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Razumije i pridružuje se u raspravi primjene strategije rješavanja problema kroz prikaz problema Hanojskog tornja. ✓ Odabire odgovarajući algoritam za rješenje konkretnog problema.

NAČINI OSTVARIVANJA PROGRAMA

Na početku školske godine upoznati učenike sa ciljevima i ishodima nastave, odnosno učenja, planom rada i načinima ocjenjivanja.

Oblici nastave: Nastava se realizuje kroz laboratorijske vježbe/praktični rad na računaru primjenom kombiniranih oblika rada.

Mjesto realizacije nastave: Nastava na predmetu Programiranje se realiziraje u kabinetima informatike.

MEĐUPREDMETNA KORELACIJA

Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost – komunikacione vještine, obrada teksta

Engleski jezik – komunikacione vještine, obrada teksta, korištenje literature i interneta

Matematika – numerička obrada podataka

Fizika – kreativno računarstvo

Ostale prirodne nauke – kreativno računarstvo

Likovna kultura i medijska kultura – grafička obrada podataka

Psihologija – kreativno računarstvo, grafička obrada podataka, prezentacijske vještine

Sociologija – kreativno računarstvo, grafička obrada podataka, prezentacijske vještine

Svi ostali predmeti – napredno pretraživanje interneta, prezentacijske vještine, grafička obrada podataka

PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE

Nastavnik treba evaluirati učenička postignuća na različite načine. Pri tome treba da koristi pozitivna pedagoška iskustva i dostignuća u nastavi. Evaluacija treba biti kontinuirana, javna i podsticajna.

Preporuke:

- ocjenjivanje teoretskih znanja treba obavljati usmeno i/ili primjenom testova koje nastavnik sam kreira na osnovu svojih planova, literature i sličnih testova pronađenih na internetu;
- ocjenjivanje praktičnih znanja treba biti na osnovu pripremljenih zadataka za rješavanje problema na računaru u toku ili izvan nastave, koje će učenik prezentirati pred ostalim učenicima;
- ocjenjivanje se može primijeniti i na aktivnost iz domena informatike koje su provedene za druge predmete, projekte ili za potrebe stručnih službi škole itd. (izrada prezentacije, videa, aplikacije i sl.) pri čemu učenik ne treba da zanemaruje ostale obaveze u nastavi informatike;
- ocjena treba da uključuje i teoretsko i praktično znanje učenika kao i njegov interes, trud i pomoć drugim učenicima u savladavanju gradiva;

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu informatike u gimnaziji izbornu područje informacionih tehnologija mogu izvoditi lica sa zvanjem profesora sa najmanje završenim VII (sedmim) stepenom stručne spreme (VSS) ili najmanje završenim drugim ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa, s prethodno završenim prvim ciklusom odgovarajućeg fakulteta, sa stečenim zvanjima iz sljedećih oblasti :

Matematike i/ili matematika i informatika

Informatike i/ili računarstva

Softverskog inženjerstva

Kompjuterskih nauka,

Informacijskih tehnologija

Informatike i tehničkog odgoja

Lica sa navedenim zvanjima bez stečenog zvanja profesora obavezni su položiti pedagoško, psihološko, didaktičko, metodičku grupu predmeta na nastavničkom fakultetu.

PREPORUČENI IZVOR INFORMACIJA ZA UČENJE

Pokriveno je postojećim udžbenikom za Informatiku (drugi razred) uz povećanje broja časova, uz korištenje zvaničnih materijala dostupnih na webu.